

Załącznik do:
Strategii Integracji i Rozwiązywania
Problemów Społecznych Gminy Kozy
na lata 2005-2015

Diagnoza problemów społecznych Gminy Kozy rok 2007-2008

Kozy X 2009

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w roku 2009 sporządził kolejną diagnozę problemów społecznych do Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kozy na lata 2005-2015, która to diagnoza została opracowana na podstawie własnych materiałów sprawozdawczych i analiz oraz opracowań przygotowanych przez jednostki administracji publicznej.

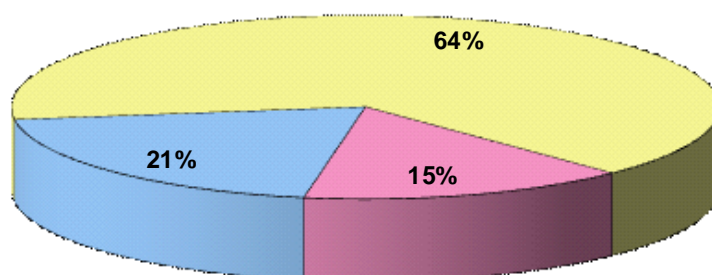
Diagnoza ta zawiera dane za rok 2007 oraz rok 2008, którego dane opracowane zostały bardziej szczegółowo – także w formie wykresów, w związku z faktem, iż rok 2008 jest rokiem bezpośrednio poprzedzającym a jego dane są najbliższe dla roku, w którym sporządza się diagnozę.

2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

W 2007 roku na terenie gminy Kozy zamieszkiwało 11 675 osób.

W 2008 roku na terenie gminy Kozy zamieszkiwało 11 844 osób, w tym 6 178 kobiet i 5 666 mężczyzn, z czego 21% to dzieci i młodzież, 64% ludności osiągnęło wiek produkcyjny, a 15% wiek poprodukcyjny. Strukturę wiekową mieszkańców charakteryzuje wyższy procent osób w wieku przedprodukcyjnym i niższy procent osób w wieku poprodukcyjnym.

Struktura wiekowa mieszkańców gminy Kozy w roku 2008

■ osoby w wieku przedprodukcyjnym	■ osoby w wieku produkcyjnym
■ osoby w wieku poprodukcyjnym	

Na terenie gminy Kozy znajduje się 1138 niepublicznych podmiotów gospodarczych. Mieszczą się tu dwa przedszkola, Przedszkole Publiczne do którego uczęszcza 150 dzieci, Przedszkole Niepubliczne do którego uczęszcza 65 dzieci, dwie szkoły podstawowe o łącznej liczbie uczniów 758 oraz jedno gimnazjum, w którym uczy się 426 uczniów. Na terenie gminy znajduje się jedna szkoła ponadgimnazjalna do której uczęszcza 302 uczniów.

2.2. PROBLEMY SPOŁECZNE W PERSPEKTYWIE OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (tekst jednolity Dz. U. z 2008r. Nr 115 poz. 728 z późn. zmian.) udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: 1.ubóstwa, 2.sieroctwa, 3.bezdomności, 4.bezrobocia, 5.niepełnosprawności, 6.długotrwałej lub ciężkiej choroby, 7.przemocy w rodzinie, 7a.potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, 8.potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, 9.bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, 10.braku umiejętności przystosowania się do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, 11.trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, 12.trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, 13.alkoholizmu lub narkomanii, 14.zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, 15.klęski żywiołowej lub ekologicznej.

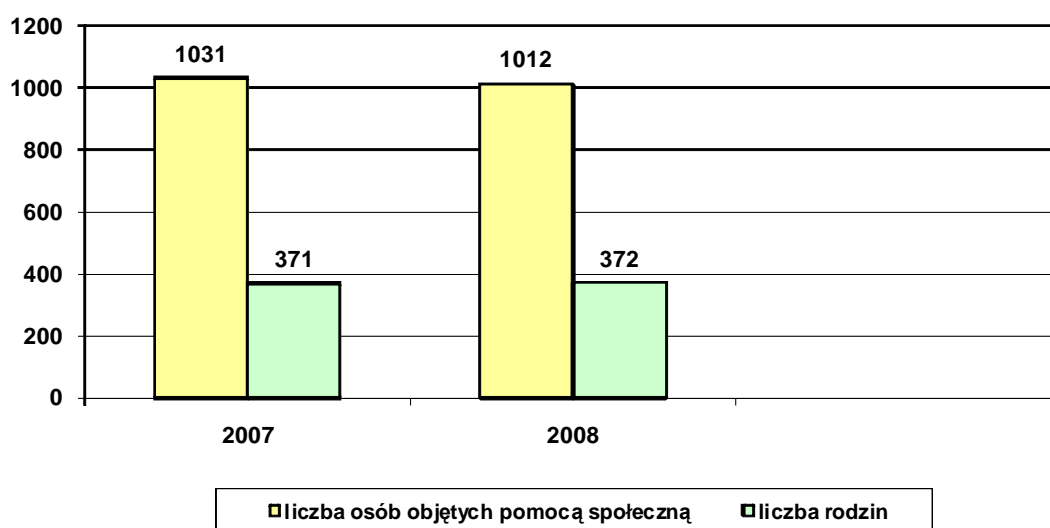
Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, w których występuje co najmniej jedna z w/w przesłanek i których dochód nie przekracza: u osoby samotnie gospodarującej kwoty 477 zł, u osoby w rodzinie kwoty 351 zł.

Do podstawowych form pomocy udzielanej przez ośrodek należą: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, świadczenia rodzinne, dożywianie w szkołach, usługi opiekuńcze, specjalne usługi opiekuńcze, składki zdrowotne i emerytalno-rentowe.

W Gminie Kozy liczba osób objętych pomocą społeczną na przestrzeni kolejnych lat ogólnie ulega zmniejszeniu.

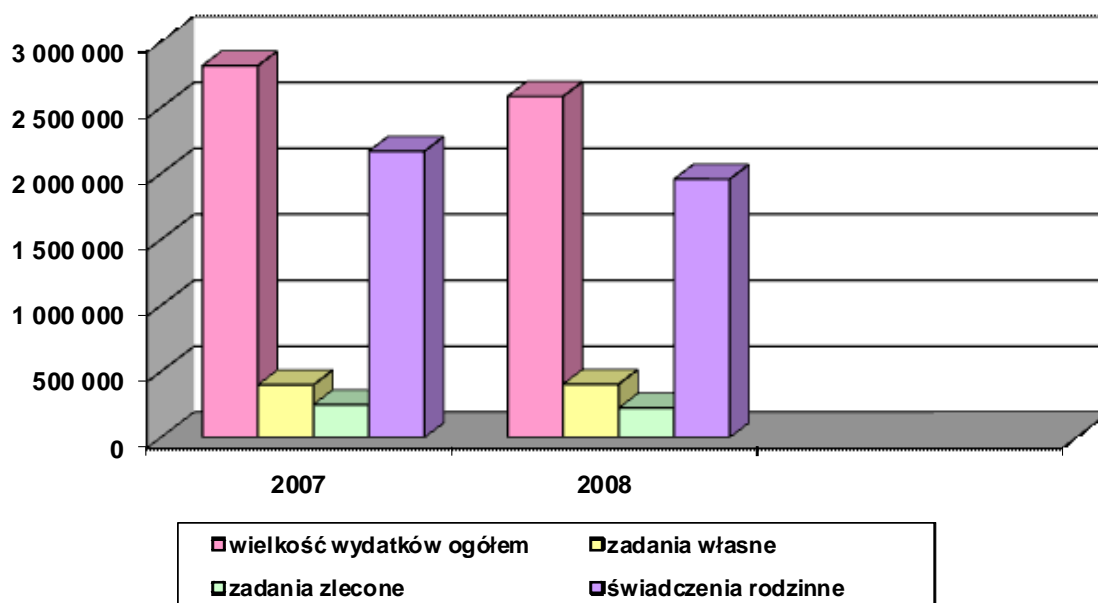
Przy czym w 2006 roku w porównaniu do 2005 roku nastąpił nieznaczny wzrost liczby osób objętych pomocą społeczną i wyniósł 1289 osób. W latach objętych obecną aktualizacją obserwujemy spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej. I tak w roku 2007r. ich liczba wynosiła 1031 osób, w 2008 roku 1012 osób.

Osoby objęte pomocą społeczną w latach 2007-2008

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach.

Wydatki na pomoc społeczną i świadczenia rodzinne w latach 2007-2008

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach.

Na wykresie przedstawiono wysokość środków finansowych pozostających w dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej, uwzględniając wydatki na zadania własne pochodzące z budżetu gminy oraz wydatki ogółem, gdzie zsumowano wartości budżetu gminnego wraz z kwotami na zadania zlecone.

Analizując wysokość nakładów przeznaczonych na pomoc społeczną w gminie, należy zauważyć, że nakłady finansowe ogółem przeznaczane na wspomaganie osób i rodzin w roku 2008 były nieznacznie niższe niż w 2007 roku. Wielkość wydatków na udzielane wsparcie w powyższych latach wyniosła: w roku 2007 – ogółem 2 817 207 zł w tym zadania własne stanowiły 398 746 zł, zadania zlecone 249 385 oraz świadczenia rodzinne 2 169 076 zł. W roku 2008 ogółem wielkość wydatków przedstawiała się następująco: 2 584 891 zł, w tym zadania własne 404 242 zł, zadania zlecone 222 957 zł, oraz świadczenia rodzinne 1 957 692 zł.

W 2007 i w 2008 roku w związku z ustawą o świadczeniach rodzinnych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach udzielił następujących świadczeń:

Rodzaje świadczeń przyznanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w 2007 i 2008 r.

Świadczenia	Liczba rodzin		Liczba wypłaconych świadczeń	
	2007r.	2008r.	2007r.	2008r.
Zasiłek rodzinny	671	591	13 421	11 128
Urodzenie dziecka	55	55	55	55
Urlop wychowawczy	156	80	869	695
Samotne wychowywanie	32	23	371	329
Kształcenie i rehabilitacja	39	38	487	428
Rozpoczęcie roku	751	552	751	552
Dojazd do szkoły	421	210	2109	1556
Zamieszkanie w miejsc. w której znajduje się szkoła			10	
Zasiłek pielęgnacyjny	169	172	1889	2002
Świadczenie pielęgnacyjne	19	15	179	169
Dodatek z tytułu wielodzietności	137	108	1990	1656
Zaliczka alimentacyjna	19	18	274	277
Zapomoga jednorazowa	104	136	104	137
Fundusz alimentacyjny	-	23	-	107

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach.

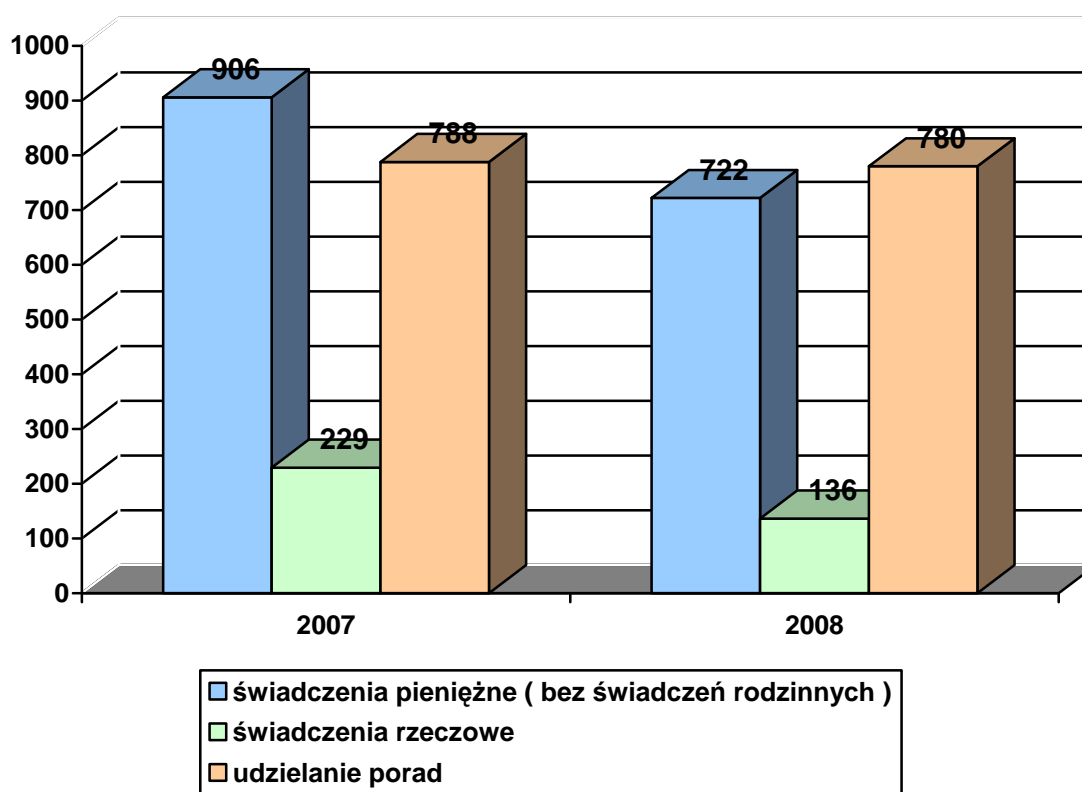
Z powyższej tabeli wynika, że największą ilość wypłaconych świadczeń w 2007 przeznaczono na zasiłek rodzinny, a skorzystało z niego 671 rodzin. Drugą z kolei liczbę wypłaconych świadczeń w 2007 roku stanowiło dofinansowanie na pokrycie kosztów dojazdów dzieci do szkoły, z czego skorzystało - 2109 dzieci. Trzecią z kolei liczbę wypłaconych świadczeń - 1990 – stanowił wypłacony dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej z czego skorzystało 137

rodzin. Liczba wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych – 1889 z których skorzystało 169 rodzin – w 2007 roku stanowiła czwartą z kolei liczbę wypłaconych świadczeń.

W 2008 roku największą ilość wypłaconych świadczeń przeznaczono również na zasiłek rodzinny, a skorzystało z niego 591 rodzin. W 2008 roku drugą z kolei liczbę wypłaconych świadczeń – 2002 - stanowiły świadczenia opiekuńcze jakim jest zasiłek pielęgnacyjny z czego skorzystało 172 rodziny.– Trzecią z kolei liczbę wypłaconych świadczeń w 2008 roku – 1656 – stanowił wypłacony dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej z czego skorzystało - 108 rodzin. Czwartą liczbą wypłaconych świadczeń w 2008 roku był wypłacony dodatek w związku z dojazdem dziecka z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1556 świadczeń a liczba rodzin w tej grupie wynosiła 210.

W dalszej kolejności inne świadczenia rodzinne wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej to: dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, który znalazł się na piątym miejscu w liczbie wypłaconych świadczeń zarówno w 2007 jak i w 2008 roku, odpowiednio 869 i 695 świadczeń. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego to w 2007 i 2008 roku miejsce szóste w liczbie wypłaconych świadczeń – odpowiednio 751 i 552 świadczenia. Na miejscu siódmym w liczbie wypłaconych świadczeń w 2007 i 2008 roku znalazł się dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności odpowiednio 487 i 428 świadczeń. Na miejscu ósmym w 2007 i 2008 roku plasuje się dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka odpowiednio 371 i 329 świadczeń. W 2007 i 2008 roku wypłacono odpowiednio 274 i 277 świadczeń zaliczki alimentacyjnej, świadczenia pielęgnacyjnego w 2007 roku wypłacono 179 w 2008 roku 169 świadczeń. W 2007 i 2008 roku liczba wypłaconych świadczeń w postaci dodatku z tytułu urodzenia dziecka wynosiła 55. Na terenie gminy w 2008 roku było 17 dłużników alimentacyjnych.

Rodzaje pomocy udzielanej przez GOPS w latach 2007-2008 – liczba osób

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach.

Analiza danych pozwala stwierdzić, iż świadczenia pieniężne są preferowaną przez beneficjentów formą pomocy.

W przypadku liczby udzielanych porad przez zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej pracowników socjalnych oraz psychologa, w 2007 i w 2008 roku obserwuje się stałe zainteresowanie klientów GOPS tego typu pomocą.

Na świadczenia rzeczowe udzielane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej składają się: dożywianie dzieci w szkołach w postaci obiadu, zasiłki celowe na żywność wpłacane do sklepów, gdzie beneficjenci odbierają zakupioną żywność, dożywianie osób dorosłych w Stołówce Parafialnej także w postaci obiadu.

Z danych statystycznych dotyczących „świadczeń rzeczowych” w bieżącej wersji aktualizacyjnej diagnozy został wyłączony otrzymywany przez beneficjentów pomocy społecznej Program PEAD „Żywność dla najuboższych”. Dane statystyczne dotyczące w/w Programu podane zostały poniżej, w odrębnym akapicie - zawierającym informacje dotyczące realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej programów zewnętrznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz straż Pożarna w Kozach jako Stowarzyszenie pomocowe na rzecz mieszkańców naszej Gminy od 2006 roku regularnie przystępują do realizacji żywnościowego Programu Unii Europejskiej pn. „**PEAD** – żywność dla najuboższych”

Program adresowany jest do najuboższej ludności Unii Europejskiej, kwalifikującej się do pomocy zgodnie z kryteriami dochodowymi ustawy o pomocy społecznej, zakłada bezpłatne przekazywanie najuboższym żywności wyprodukowanej z surowca z rezerw Unii Europejskiej. Rozdysponowywana żywność corocznie zostaje przywieziona z Rudy Śląskiej gdzie mieści się jeden z 22 istniejących na terenie Polski – Bank zrzeszony w Federacji Polskich Banków Żywności. Dystrybucja żywności obejmuje kilka transportów rocznie. W realizację programu zaangażowani są bezpośrednio pracownicy socjalni oraz pracownik administracyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownicy Urzędu Gminy oferują systematyczną pomoc w dowozie i rozładunku żywności.

W 2007 roku z powyższego programu żywnościowego skorzystało 653 osoby ze 199 rodzin. Rozprowadzono ogółem **26 520** kg żywności w naturze, na którą składały się następujące produkty: 9 000 kg mleka, 6 600 kg mąki, 4 500 kg makaronu, 3 000 kg kaszy, 1 800 kg cukru, 720 kg sera topionego, 600 kg sera żółtego, 300 kg płatków kukurydzianych.

W 2008 roku z powyższego programu skorzystało 600 osób ze 186 rodzin. Rozprowadzono ogółem **24 714** kg żywności w naturze, na którą składały się następujące produkty: mleko 12 000 kg, makaron 3 600 kg, mąka i cukier po 2 400 kg, kasza 2 100 kg, płatki kukurydziane 750 kg, ser żółty 630 kg, musli i danie gotowe po 300 kg, dżem 234 kg.

Kolejnym realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej programem Unijnym na rzecz mieszkańców naszej Gminy od 2008 roku, jest Projekt Systemowy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pt: „**Aktywizacja Zawodowa i Społeczna w Gminie Kozy**”.

Głównym celem projektu, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego jest zredukowanie zagrożenia wykluczeniem zawodowym i społecznym mieszkańców Gminy Kozy poprzez objęcie indywidualnymi Kontraktami Socjalnymi uczestników projektu, udzielenie im wieloprofilowego wsparcia, a w konsekwencji zwiększenie potencjału zawodowego,

społecznego i osobistego uczestników oraz wzrost motywacji do aktywnego poszukiwania pracy.

Odbiorcy projektu mogli skorzystać ze spotkań z doradcą zawodowym, indywidualnych konsultacji psychologicznych oraz form pracy grupowej: warsztatów rozwoju osobistego oraz aktywnego poszukiwania pracy. Ponadto każdy uczestnik realizował indywidualną ścieżkę aktywizacji zawodowej poprzez udział w wybranym kursie podwyższającym, uzupełniającym lub aktualizującym kwalifikacje zawodowe. Uczestnicy projektu objęci byli również pomocą finansową i pracą socjalną.

W pierwszej edycji projektu systemowego, który miał miejsce w 2008 roku, wsparciem zostało objętych 8 kobiet w przedziale wieku od 25 do 53 lat, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, będących w wieku aktywności zawodowej, które były bezrobotne lub nie aktywne zawodowo z terenu gminy Kozy. 7 z nich zakończyło udział w projekcie powodzeniem, w tym 5 kobiet znalazło pracę, 1 rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej, 1 osoba zrezygnowała z uczestnictwa w programie ze względów zdrowotnych.

Podjęte przez zainteresowane, kursy zawodowe obejmowały: obsługę kas fiskalnych, kurs kucharza, florysty, opiekunki osób starszych i dzieci, "manicure i pedicure", kursu prawa jazdy kategorii B, podstaw księgowości, obsługi komputera. Osoby biorące udział w programie na czas kursów miały zapewnione wyżywienie, zwrot kosztu dojazdów, opłatę przedszkola dla dzieci.

Ogółem na powyższy cel otrzymaliśmy kwotę **39 610,11 zł** w tym wkład własny obejmował kwotę **4 648,17 zł**. – w postaci bezpośredniej pomocy celowej na rzecz beneficjentek.

Projekt pomagał również wzmocnić zasoby kadrowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz polepszyć jakość świadczonych usług poprzez możliwość stosowania instrumentów aktywizujących osoby znajdujące się w trudnej sytuacji społecznej i zawodowej. W skład zespołu projektu w 2008 roku weszli: koordynator projektu, psycholog, księgowa, pracownik socjalny zatrudniony w wymiarze 1/5 etatu na nowoutworzonym stanowisku pracy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach w roku szkolnym 2007/2008 przystąpił do pierwszej edycji pilotażowego programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. „**Uczeń na wsi**” – pomoc w zdobyciu

wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko-wiejskie.

Głównym celem programu jest wyrównanie szans w zdobyciu wykształcenia przez uczniów, będących osobami niepełnosprawnymi, mieszkającymi na terenie gminy wiejskiej lub obszaru wiejskiego w gminie wiejsko-miejskiej oraz miasta do 5 tys. mieszkańców.

Program realizowany jest na terenie całego kraju od dnia 01 września 2007 roku do 30 czerwca 2010 roku.

O dofinansowanie kosztów nauki w ramach programu może ubiegać się osoba niepełnosprawna, która: posiada ważne orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, pobiera naukę w szkole podstawowej, gimnazjum lub szkole ponadgimnazjalnej (z wyłączeniem szkoły policealnej), mieszka na terenie gminy objętej realizacją programu, posiada średnie miesięczne dochody brutto nie przekraczające 120 % najniższego wynagrodzenia przypadającego na jednego członka rodziny pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym.

Przyznana ze środków PFRON pomoc finansowa jest pomocą bezzwrotną, (wkład własny wnioskodawcy nie jest wymagany) i może obejmować następujące koszty:

1. zakupu przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę,
2. uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej lub psychicznej (w tym wakacyjne obozy i kolonie),
3. związane z dostępem do Internetu,
4. kursów doszkalających oraz kursów językowych, oraz
5. wyjazdów organizowanych w ramach zajęć szkolnych

W przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyznana pomoc finansowa może obejmować dodatkowo koszty: opłaty za naukę (czesne), zakwaterowania, dojazdów do szkoły.

Na rok szkolny **2007/2008** otrzymaliśmy na ten cel kwotę **48 418** zł z przeznaczeniem dla 24 osób, które wzięły udział w programie. Dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum była to kwota 2 000 zł, dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych kwota 3 000 zł. Pozostała kwota ok.1 200 zł zgodnie z wytycznymi programu przeznaczona była na pokrycie kosztów Ośrodka związanymi z realizacją programu.

Od stycznia 2008r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przejął i prowadzi jako jeden z działów **Świetlicę Środowiskową**.

Opracowana w 2005r. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kozy, zawiera w końcowej części cele strategiczne do których zaproponowano m.in. projekt utworzenia Świetlicy Środowiskowej.

W 2008 roku jeden z celów Strategii został osiągnięty, ponieważ otwarto Świetlicę Środowiskową.

Świetlica Środowiskowa prowadzi swą działalność w Pałacu Dworskim przez cały rok, w godz. do 12.00 do 16.00 od poniedziałku do piątku. W 2008r. obejmowała swą opieką 60 wychowanków w wieku od 6 do 14 lat. Przy czym codziennie uczestniczyło w zajęciach średnio od 10 do 15 dzieci. Dzieci uczęszczają do Świetlicy na wniosek rodziców, GOPS-u, wychowawców, nauczycieli, pedagogów szkolnych, lub same zgłaszają chęć uczestnictwa w zajęciach.

Celem pracy Świetlicy jest zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa, pomocy, akceptacji, podniesienia poczucia własnej wartości, zaistnienia w grupie, także pomoc w nauce, zagospodarowaniu czasu wolnego. Placówka organizuje uroczystości, konkursy, wycieczki, które kształtują umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy oraz dostarczają sporo zabawy. Świetlica oferuje indywidualną i grupową pomoc psychologiczną, pomoc w kryzysach, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych.

W ramach realizacji programu, świetlica prowadzi m.in. następujące zajęcia: zajęcia z pedagogiki zabawy, służące rozładowaniu emocji, uczące współpracy i udzielania sobie wsparcia, zajęcia z elementami psychodramy, zajęcia plastyczno-techniczne również z uwzględnieniem treści terapeutycznych np. diagnoza środowiska rodzinnego dziecka poprzez rysunek, zajęcia relaksujące, wyciszające, rozwijające pamięć i koncentrację uwagi, zajęcia sportowe, zajęcia kulinarne, zajęcia komputerowe.

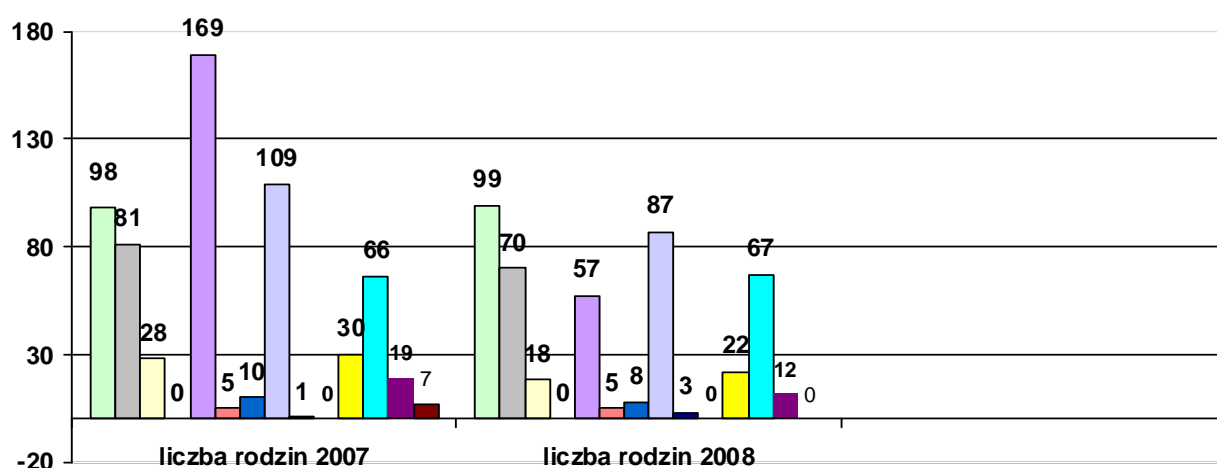
Raz w tygodniu placówka realizuje zajęcia socjoterapeutyczne dla wszystkich uczestników. Ich celem jest rozwijanie umiejętności interpersonalnych, poznawanie siebie i rozumienie siebie, uczenie radzenia sobie z różnymi trudnymi sytuacjami i problemami, rozwijanie umiejętności społecznych.

Świetlica wyposażona jest w książki, czasopisma, internet, projektor multimedialny, tablicę do pisania ścieralnymi mazakami, piłkarzyki stołowe, hokej, materace do ćwiczeń, radiomagnetofon, gry dydaktyczne, planszowe, puzzle.

Świetlica zapewnia codziennie bezpłatny posiłek. Organizuje bezpłatne wyjścia na basen, do pizzerii, kina. Wszystkie wycieczki są bezpłatne. W wakacje organizowana jest kolonia wychowawczo - profilaktyczna. W grudniu paczki świąteczne.

Kierując się zasadami określonymi w ustawie o pomocy społecznej - pomocy społecznej udziela się w szczególności z niżej wymienionych powodów:

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2007 i 2008 r.

- niepełnosprawność (liczba rodzin)
- bezrobocie (liczba rodzin)
- alkoholizm (liczba rodzin)
- narkomania (liczba rodzin)
- ubóstwo (liczba rodzin)
- sieroctwo (liczba rodzin)
- bezdomność (liczba rodzin)
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (liczba rodzin)
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego (liczba rodzin)
- trudności młodzieży w przystosowaniu do życia po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej (liczba rodzin)
- ochrona macierzyństwa (liczba rodzin)
- długotrwała choroba (liczba rodzin)
- inne - przemoc (liczba rodzin)
- interwencja kryzysowa (liczba rodzin)

Zasadniczą przyczyną, w związku z którą mieszkańcy wnioskowali o pomoc z systemu pomocy społecznej w **2007** roku było ubóstwo – 169 rodzin. Drugim co do wielkości powodem przyznawania pomocy w 2007 roku jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 109 rodzin. Trzecią z kolei przyczyną udzielanego wsparcia w gminie w 2007 roku była niepełnosprawność – 98 rodzin. Następną przyczyną udzielania pomocy było bezrobocie – 81 rodzin i kolejną była długotrwała choroba – 66 rodzin.

W **2008** roku zasadniczą przyczyną, w związku z którą mieszkańcy wnioskowali o pomoc była niepełnosprawność - 99 rodzin. Drugim co do wielkości powodem przyznawania pomocy w 2008 roku jest - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 87 rodzin. Trzecią przyczyną było bezrobocie – 70 rodzin. Czwartą z kolei przyczyną udzielania udzielanego wsparcia w 2008r. – była długotrwała choroba – 67 rodzin. Piątą z kolei przyczyną – ubóstwo – 57 rodzin.

W dalszej kolejności Ośrodek wspiera także rodziny z powodu: ochrony macierzyństwa (30 rodzin w 2007 roku, 22 rodzin w 2008 roku), alkoholizmu (28 rodzin w 2007 roku, 18 rodzin w 2008 roku.), przemocy w rodzinie (w 2007 roku – 19 rodzin, w 2008 roku 12 rodzin), bezdomności (w 2007 roku -10 rodzin, w 2008 roku - 8 rodzin), sieroctwa (w 2007 i 2008 roku – 5 rodzin).

2.3. OPIEKA NAD DZIECKIEM

W celu uzyskania informacji o problemach dzieci i młodzieży w lokalnym systemie kształcenia i wychowania dotyczącym 2008 roku, do placówek oświatowo-wychowawczych gminy rozesłane zostały ponownie ankiety.

W sumie do badania przedłożono 5 ankiet, z czego 2 dotyczyły szkół podstawowych, 1 gimnazjum, 1 szkoły średniej, 1 świetlicy środowiskowej. W materiale badawczym respondenci oceniali głównie pozycję dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym.

Dane dotyczące stopnia nasilenia problemów na terenie placówek oświatowo-wychowawczych zostały podzielone:

1. na dane uzyskane z czterech placówek: dwóch szkół podstawowych, liceum, świetlicy środowiskowej,
2. na dane uzyskane z gimnazjum.

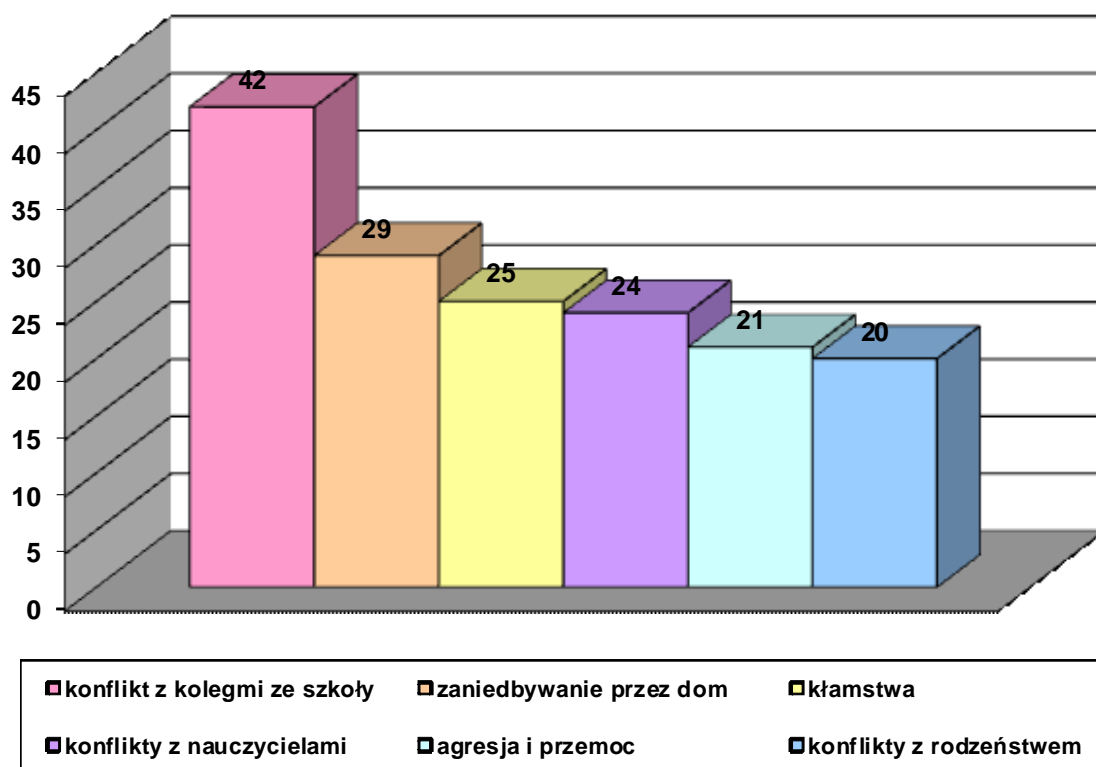
Stopień nasilenia problemów na terenie placówek
--

Lp.	Cechy patologii społecznej	Stopień nasilenia cechy			L. przypadków 4 placówki	L. przypadków Gimnazjum
		często	Rzadko	nie występuje		
1.	Konflikty z rodzicami (opiekunami)	1	4	-	17	120
2.	Konflikty z rodzeństwem	1	3	1	20	60
3.	Konflikty z nauczycielami	1	3	1	24	20
4.	Konflikty z kolegami szkolnymi	3	2	-	42	50
5.	Kłamstwa	-	4	1	25	0
6.	Wagary	-	4	1	8	8
7.	Alkoholizowanie się	1	-	4	0	80
8.	Narkotyzowanie się	-	-	5	0	0
9.	Palenie papierosów	1	4	-	18	80
10.	Ucieczki z domu	-	-	5	0	0
11.	Kradzieże		2	3	2	2
12.	Agresja i przemoc, w tym:	1	2	1	21	59
	- poniżanie	1	3	1	13	35
	- zastraszanie	-	2	3	1	2
	- znęcanie się	-	1	4	0	2
	- bicie	-	2	3	1	15
	- wymuszanie pieniędzy	-	1	4	0	5
	- zmuszanie do palenia papierosów	-	-	5	0	0
13.	Autoagresja	-	1	4	0	20
14.	Przestępczość ujawniona	-	1	4	0	2
15.	Niszczenie mienia szkolnego	-	3	2	4	0
16.	Drugoroczność	-	4	1	6	5
17.	Udział w grupach negatywnych	-	1	4	0	3
18.	Opieka kuratora sądowego	-	3	2	8	5
19.	Przemoc w rodzinie	-	4	1	6	10
20.	Zaniedbanie przez dom	1	3	1	29	20
21.	Wykorzystywanie seksualne	-	-	5	0	0

Dane z placówek gminy Kozy.

Osoby wypełniające ankiety (dyrektor, pedagog) jak w latach poprzednich oceniały, czy dana kwestia na terenie ich szkoły występuje „często”, „rzadko”, czy też „nie występuje”. Stopień nasilenia przedstawiono w tabeli w formie cyfry, która oznacza, ilu respondentów wskazało na dany problem w brany pod uwagę stopniu nasilenia. Suma cyfr z pozycji „często”, „rzadko”, „nie występuje” nie może być większa niż liczba szkół z terenu gminy (dotyczy szkół, które przesłały ankietę). Jeżeli otrzymana liczba jest mniejsza, oznacza to, że w którejś ze szkół problemu nie uwzględniono.

Problemy uczniów w środowisku szkolnym – cztery placówki

Dane z placówek gminy Kozy.

Wskazując najistotniejsze kwestie, pedagodzy korzystali z zamkniętego zestawu kategorii, mając do wyboru 21 zmiennych.

Najczęstszym problemem występującym w placówkach wychowawczo-oświatowych jest konflikt pomiędzy uczniami – 42 przypadki. Jako drugi co do częstotliwości

występowania wskazano zaniedbywanie przez dom – 29 przypadków, jako trzeci - kłamstwa - 25 przypadków oraz jako czwarty - konflikty z nauczycielami – 24 przypadki. Jako piąty co do częstotliwości występowania wskazano problem agresji i przemocy w środowisku szkolnym – 21 przypadków oraz jako szósty - konflikty z rodzeństwem – 20 przypadków. W 2008 r. odnotowano 18 przypadków palenia papierosów oraz 17 konfliktów z rodzicami i opiekunami. Na wagary wskazano 8 razy, na opiekę kuratora sądowego również 8 razy. W dalszej kolejności problem drugoroczności i przemocy w rodzinie wskazano odpowiednio po 6 razy, na problem niszczenia mienia szkolnego wskazano 4 razy.

W związku uzyskaniem z Gimnazjum danych liczbowych, które odbiegają w znacznym stopniu od danych liczbowych uzyskanych z pozostałych szkół - stopień nasilenia problemów na terenie Gimnazjum został wyłączony z ogólnej charakterystyki i omówiony indywidualnie.

Najczęstszym problemem w Gimnazjum są konflikty z rodzicami i opiekunami na który wskazano 120 razy. Drugim co do częstotliwości problemem jest alkoholizowanie się oraz palenie papierosów przez młodzież, które odnotowano odpowiednio 80 razy. Konflikty z rodzeństwem, agresje i przemoc w środowisku szkolnym oraz konflikty z kolegami szkolnymi wysuwają się na trzecie miejsce występowania problemu, wskazano na nie odpowiednio 60, 59 i 50 razy. Często zdarzają się również konflikty z nauczycielami i autoagresje, wskazano na nie 20 razy. Także problem zaniedbywania młodzieży przez dom wskazano często bo 20 razy. W dalszej kolejności problem przemocy w rodzinie wskazano 10 razy, wagary 8 wskazań, drugoroczność i opieka kuratora sądowego to po 5 wskazań.

W jednej formie organizacyjnej jaką jest Gimnazjum znalazła się młodzież „wchodząca” w fazę dojrzewania, która w procesie wychowawczym wywołuje wśród rodziców, nauczycieli i samych młodych ludzi szczególne problemy i trudności.

Określając problemy uczniów i szkoły w pytaniach otwartych ankiety, wskazywano na zwiększającą się co roku ilość rodzin rozbitych, pól sierot, których rodzice znajdują się poza granicami kraju, trudną sytuację materialną rodzin, brak motywacji, wytrwałości, umiejętności zorganizowania sobie czasu, brak czasu dla siebie nawzajem w rodzinach.

Według danych Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej IV Wydziału ds. Rodziny i Nieletnich w **2007** roku pod nadzorem kuratorskim znajdowało się ogółem **10** rodzin. W **2008** roku liczba ta wynosiła – **13** rodzin - w tym 17 dzieci, 8 płci żeńskiej, 9 płci męskiej, średnia wieku – 16,5 lat z czego – kurator został ustanowiony w 5 rodzinach na wniosek policji, w 4 na wniosek szkoły, źródła 4 wniosków nie udało się ustalić.

Rodziny, w których znajdują się dzieci, są na bieżąco wspomagane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Rodzaj i charakter udzielanej pomocy prezentuje poniższa tabela.

Pomoc na rzecz dzieci w roku 2007 i 2008

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba osób 2007	Koszt 2007	Liczba osób 2008	Koszt 2008
1.	Dzieci dożywiane przez gminę (św. rzeczowe)	217 dzieci	61 684	133*	29 123
2.	Rodziny, którym udzielono świadczenia z Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (św. pieniężne)	169 rodzin	209 505	127 rodzin	223 264**

*zmniejszenie liczby dożywianych dzieci wynika z bardzo niskiego kryterium kwalifikującego do przyznawania pomocy oraz możliwości uzyskania pomocy zamienniej - finansowej zamiast rzeczowej.

**Wzrost kosztów udzielonej pomocy wynika ze wzrostu kosztu jednostkowego przyznanego świadczenia na osobę w rodzinie.

2.4. OSOBY BEZROBOTNE

Osobą bezrobotną – według ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest osoba m. in niezatrudniona i niewykonująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieucząca się w szkole, z wyjątkiem

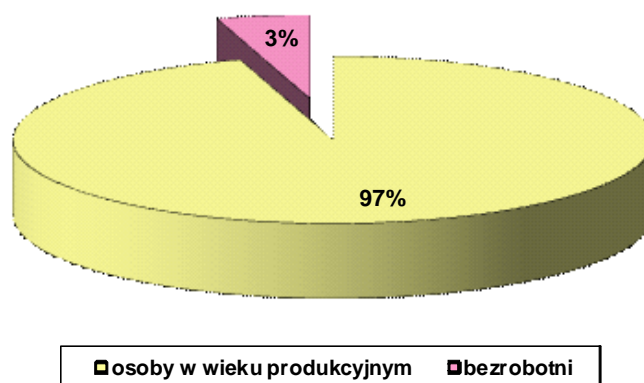
uczającej się w szkole dla dorosłych, zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej, na dzień 31 grudnia **2007** r. w gminie Kozy zarejestrowanych było **242** bezrobotnych, w tym 127 kobiet. Z czego z prawem do zasiłku dla bezrobotnych 43 osób w tym 21 kobiet, bez prawa do zasiłku 199 osób w tym 106 kobiet. Ogółem bez pracy pozostawało 2,07 % ogółu z 11 675 mieszkańców gminy.

Z kolei na dzień 31 grudnia **2008** roku w gminie Kozy zarejestrowanych było **259** bezrobotnych w tym 141 kobiet. Z czego z prawem do zasiłku 72 osób w tym 37 kobiet, bez prawa do zasiłku 187 osób w tym 104 kobiety. Ogółem bez pracy pozostawało 2,18 % z ogółu 11 844 mieszkańców gminy.

Należy dodać, że poziom bezrobocia odnotowany w statystykach instytucji rynku pracy może odbiegać od rzeczywistej liczby informującej o osobach pozostających bez pracy.

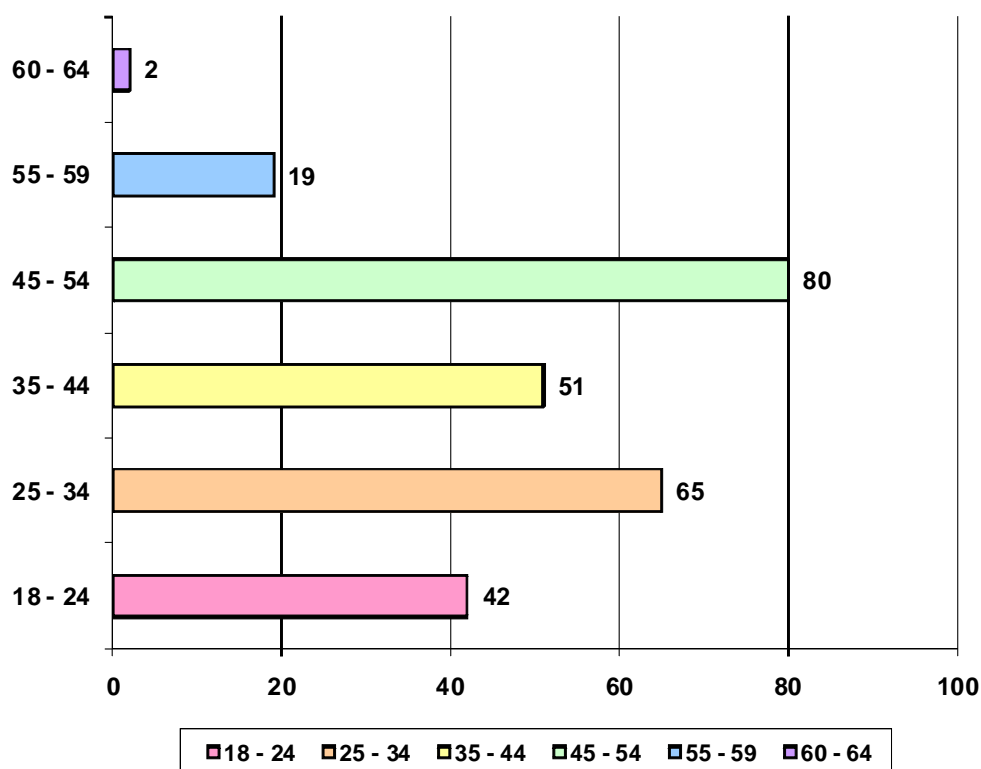
Bezrobotni i osoby aktywne zawodowo w gminie Kozy w 2008 roku

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej.

Wśród 7572 mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym, 259 pozostaje bez zatrudnienia w 2008r. (co stanowi jak wyżej 3%)

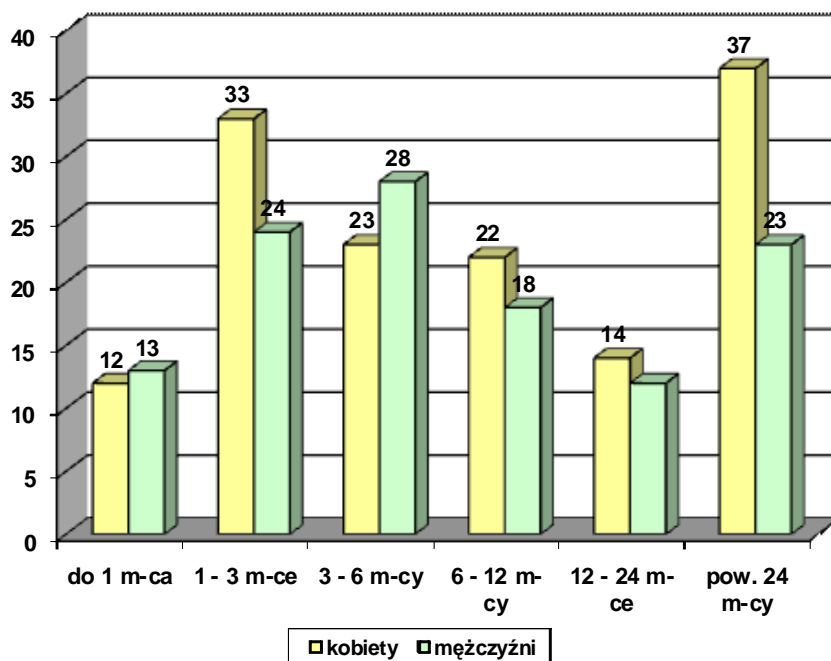
Bezrobotni według wieku w 2008 roku

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej.

Analizując powyższy wykres zauważamy, że najliczniejszą grupą pozostających bez pracy liczącą 80 osób w tym 46 kobiet są osoby z przedziału wiekowego 45 – 54 lat. Następna grupa licząca 65 osób w tym 36 kobiet - to osoby z przedziału wiekowego 25 – 34 lat. 51 osób pozostających bez zatrudnienia w tym 28 kobiet to osoby w przedziału wiekowego 35 – 44 lat. Z kolei 42 bezrobotnych w tym 23 kobiety to osoby z przedziału wiekowego od 18 – 24 lat. Natomiast 19 osób bezrobotnych w tym 8 kobiet – to osoby z przedziału wiekowego od 55 – do 59 lat. Najmniej liczną grupę stanowią bezrobotni mężczyźni – 2 osoby w przedziale wiekowym od 60 do 64 lat. Wśród osób młodych (15 – 17 lat) nie zarejestrowano braku zatrudnienia.

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w 2008 roku

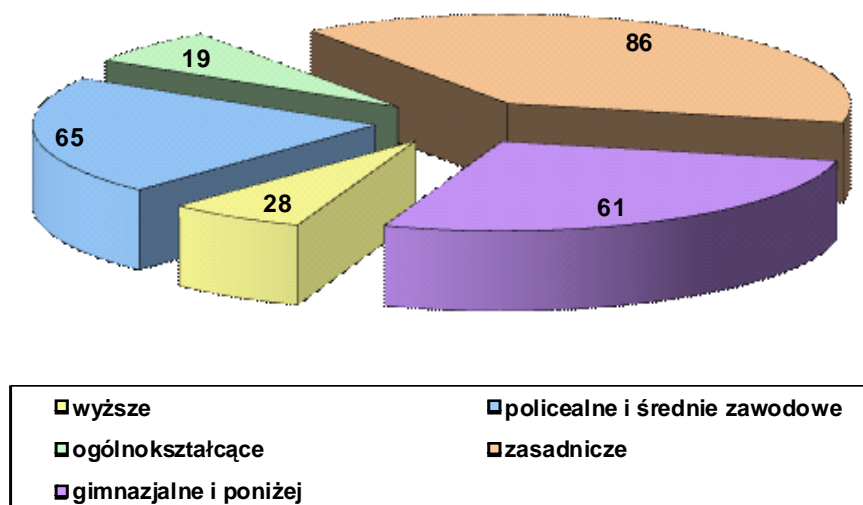

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Z analizy danych wynika, iż najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych – 60 osób w tym 37 kobiet stanowią osoby bezskutecznie poszukujące zatrudnienia od ponad 2 lat (przy czym można domniemywać, iż liczna ilość osób w tej grupie pozostaje bez pracy z wyboru). Najmniej liczną grupą bezrobotnych - 25 osób w tym 12 kobiet - są osoby, które bez pracy pozostają do jednego miesiąca. 57 osób w tym 33 kobiety - poszukuje pracy od 1-3 miesięcy, 51 osób w tym 23 kobiety od 3-6 miesięcy, 40 osób w tym 22 kobiety od 6-12 miesięcy i 26 osób w tym 14 kobiet od 12-24 miesięcy.

Na podstawie danych statystycznych można ogólnie stwierdzić, iż liczba osób bezrobotnych wzrasta proporcjonalnie do czasu pozostawania bez zatrudnienia.

Bezrobotni według wykształcenia w 2008 roku

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej.

Poziom wykształcenia ma istotny wpływ na sytuację osoby na rynku pracy. Jak wskazuje wykres, najwyższe bezrobocie dotyczy osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, aż 86 zarejestrowanych w tym 46 kobiet. Kolejną grupą bezrobotnych w liczbie 65 w tym 40 kobiet, są osoby z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym. Liczną grupę tworzą osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 61 osób w tym 27 kobiet. Problem braku zatrudnienia w najmniejszym stopniu dotyczy osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (19 bezrobotnych w tym 13 kobiet) i wyższym (28 osób w tym 15 kobiet). Dlatego istotne jest, by zwracać szczególną uwagę na kształcenie dzieci i młodzieży oraz doksztalcanie dorosłych.

Do najbardziej skutecznych form aktywnego przeciwdziałaniu bezrobociu należy zaliczyć: umowy absolwenckie, prace interwencyjne, szkolenia, staże zawodowe, oraz roboty publiczne, kluby pracy, prace społecznie użyteczne.

Kolejno w latach 2007 oraz 2008 z aktywnych form przeciwdziałaniu bezrobociu z gminy Kozy skorzystała następująca ilość osób:

AKTYWNE FORMY	2007		2008	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
prace interwencyjne	1	b.d.	5	b.d.
roboty publiczne	8	b.d.	7	b.d.
staże absolwenckie	17	b.d.	12	b.d.
szkolenia	13	3	11	3

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej
b. d. – oznacza brak danych.

2.5. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku **2007** przyjęła **28** wniosków, w **2008** roku **21** wniosków.

W 2007 roku – 13 wniosków złożyły rodziny, 3 - Prokuratura, 3 – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 2 – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 - Sąd, 6 wniosków pochodziło z innych źródeł – izby wytrzeźwień.

W 2008 roku – 16 wniosków złożyły rodziny, po 1 wniosku złożyły - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Sąd, 3 wnioski pochodziły z innych źródeł – izby wytrzeźwień.

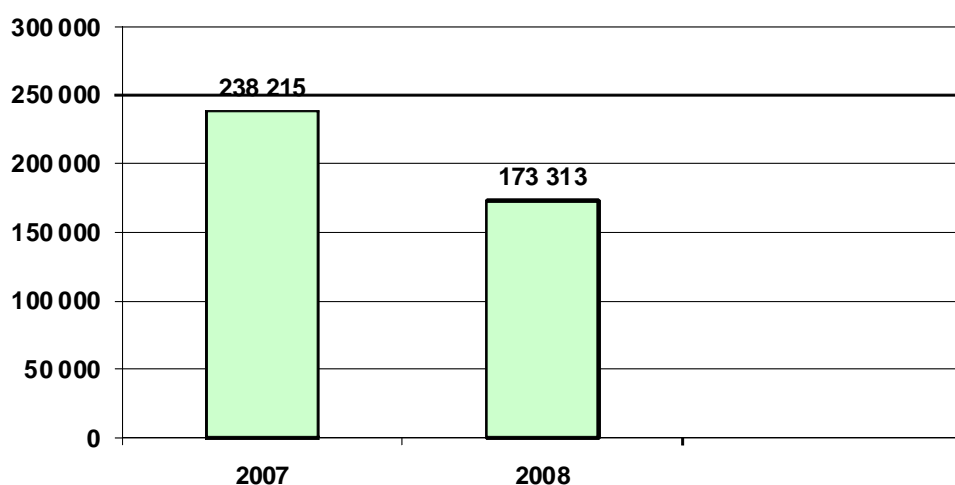
We wnioskach proszono o pomoc dotyczącą leczenia osób uzależnionych oraz skierowania ich na leczenie odwykowe.

W 2007 roku 64 osoby podjęły lub kontynuowały leczenie w Poradni Leczenia Uzależnień, z czego 14 osób uczęszczało na terapię dla osób współuzależnionych, 50 osób uczęszczało na terapię dla uzależnionych. Z kolei w 2008 roku 67 osób podjęło lub kontynuowało leczenie w Poradni Leczenia Uzależnień, z czego 14 osób

uczęszczało na terapię dla współuzależnionych, 53 osoby uczęszczały na terapię dla osób uzależnionych.

Wielkość środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w gminie w roku 2007 wynosiła 238 215 zł, z kolei w roku 2008 - 173 313 zł.

Środki finansowe służące rozwiązywaniu problemów uzależnień

Dane Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisariat Policji w 2007 roku zarejestrował - 14 a w 2008 roku – 17 przypadków przestępstw związanych z kierowaniem samochodem w stanie nietrzeźwym.

2.6. PRZESTĘPCZOŚĆ

Na terenie gminy Kozy w roku 2007 oraz w roku 2008, jak i w latach poprzednich za stan bezpieczeństwa publicznego odpowiedzialny był Komisariat Policji w Kobiernicach.

W **2007** roku liczba stwierdzonych przestępstw ogółem wynosiła – 70 przypadków, kolizji drogowych 132, przeprowadzono 396 interwencji, inne czynności

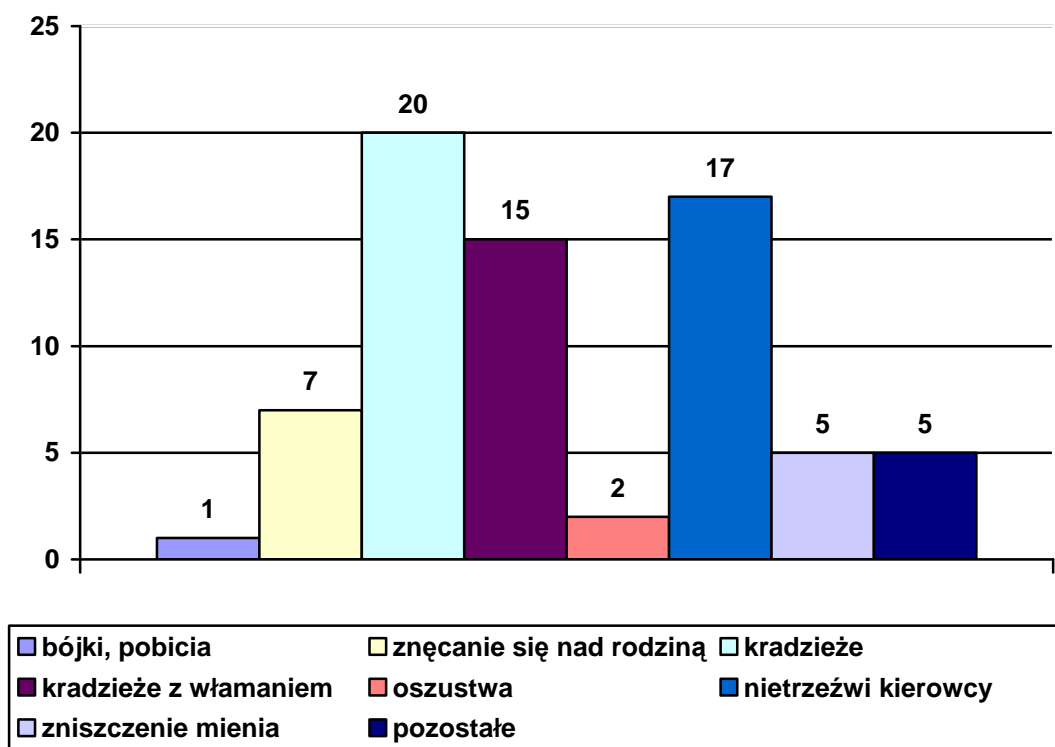

takie jak – zgłoszenie zagubienia dokumentów, dozór, holowanie pojazdu, zgłoszenie zaginięcia osoby, doprowadzenie osób - stanowiły liczbę 95 przypadków.

Do najczęściej popełnianych przestępstw w 2007 roku z ogólnej liczby 70 przestępstw, zaliczyć było można: kradzieże - 21 przypadków, kradzieże z włamaniem – 20 przypadków, nietrzeźwi kierujący - 14 przypadków, zniszczenie mienia - 6 przypadków, oszustwa - 5 przypadków.

W **2008** roku liczba stwierdzonych przestępstw ogółem wynosiła - 72 przypadki, kolizji drogowych – 121, przeprowadzono 413 interwencji, inne czynności takie jak – zgłoszenie zagubienia dokumentów, dozór, holowanie pojazdu, zgłoszenie zaginięcia osoby, doprowadzenie osób - stanowiły liczbę 155.

Liczba stwierdzonych przestępstw na terenie gminy Kozy w 2008r.

Dane Komisariatu Policji w Kobiernicach.

Z przeprowadzonej analizy stanu zagrożenia przestępczością (w/w wykres) za okres 2008 roku wynika, że na terenie gminy Kozy odnotowano ogółem 72 przestępstwa.

Do najczęściej popełnianych zaliczyć można kradzieże, które zdarzyły się 20 razy, odnotowano 17 wykroczeń związanych z kierowaniem w stanie nietrzeźwym (23,6%) Ponadto odnotowano 15 kradzieży z włamaniem, 5 zniszczeń mienia. Stwierdzono 7 przestępstw znęcania się nad rodziną, 5 zniszczeń mienia, 6 przywłaszczeń mienia 2 rozboje, napady i 2 oszustwa, 1 bójek, pobić.

Oprócz powyższych przestępstw Komisariat Policji nie odnotował szczególnie drastycznych działań przeciwko zagrożeniu życia i zdrowia. Jak w latach ubiegłych należy wskazać na brak zabójstw i gwałtów, rozbojów z użyciem niebezpiecznych narzędzi i broni palnej oraz przestępczości cudzoziemców i aktów terroru.

Komisariat Policji w Kobiernicach corocznie realizuje programy prewencyjne na rzecz zapobiegania przestępczości i demoralizacji nieletnich.

W 2007r. realizował następujące programy: „Siódemka”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczna woda”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Przemoc w szkole, zero tolerancji”. 2008 rok był kontynuacją czterech z nich, dodatkowo rozpoczęto nowy program pt: „Mądre decyzje, bezpieczne zabawy”.

Według danych Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej, liczba sprawowanych dozorów nad osobami skazanymi, zamieszkującymi na terenie Gminy Kozy, według stanu na dzień 31.12.**2008r.** – ogółem wynosiła **47** dozorów, w tym dotyczyła ona 40 mężczyzn i 7 kobiet. Do najczęstszych problemów występujących w trakcie sprawowanych dozorów oraz do możliwych przyczyn popełnienia przestępstwa należą: alkoholizm – 20 przypadków, przemoc w rodzinie 10 przypadków, narkomania – 5 przypadków.

2.7. KWESTIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Osobą niepełnosprawną – według ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – jest osoba, której stan psychiczny, fizyczny, umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, zdolności do wykonywania pracy

zawodowej. We współczesnym świecie niepełnosprawność człowieka uważana jest za szczególnie istotny problem społeczny, występujący również w gminie Kozy.

W gminie Kozy w roku **2007** z powodu niepełnosprawności z pomocy społecznej skorzystało **114** osób, 45 kobiety, 55 mężczyzn, 14 dzieci. W **2008** roku ogółem z powodu niepełnosprawności skorzystało **103** osoby, 42 kobiet, 51 mężczyzn i 10 dzieci.

Najliczniejszą grupę w 2007 roku - 44 osoby i w 2008 roku – również 44 osoby - stanowią osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Drugą co do wielkości grupą przedstawioną przez GOPS są osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności, w 2007 roku jest ich 30, w 2008 roku – 28 osób. Najmniej liczną grupą korzystającą z pomocy społecznej według GOPS jest grupa ze znacznym stopniem niepełnosprawności w 2007 roku 26 osób, a w 2008 roku 21 osób.

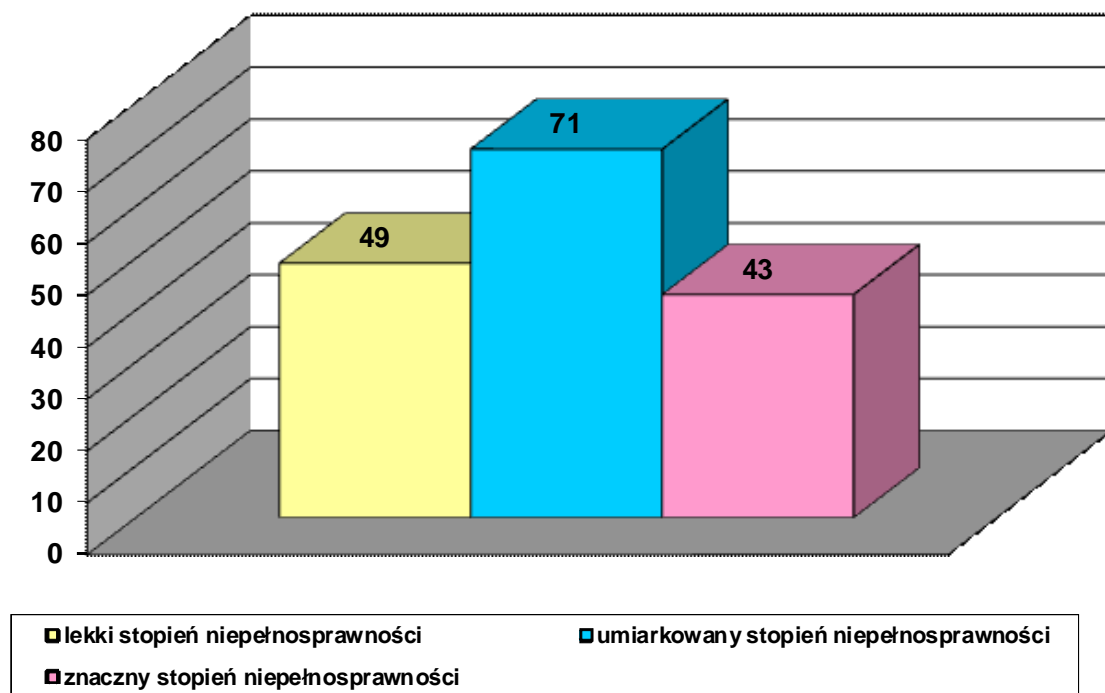
Liczba osób niepełnosprawnych objętych pomocą GOPS w 2007 i 2008 r.

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozach

Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności powołany przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie jest organem, który na wniosek osoby zainteresowanej orzeka o stopniu niepełnosprawności.

Liczba osób z orzeczeniem o niepełnosprawności w 2008 r. - PCPR

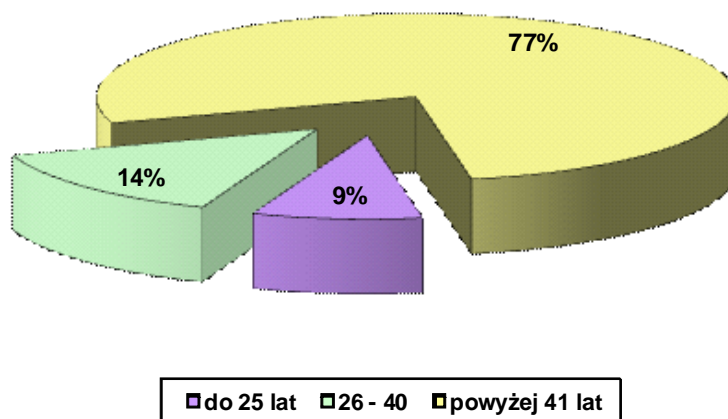
Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bielsku-Białej.

Z analizy danych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wynika, iż w **2008** roku ogółem ilość osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności wynosiła **163** osób w tym 95 kobiet, 68 mężczyzn.

Najliczniejszą grupę z przyznaniem orzeczenia o niepełnosprawności w 2008 r. stanowią osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 71 osób w tym 43 kobiet. Orzeczenie o niepełnosprawności lekkiego stopnia przyznano 49 osobom w tym 31 kobiet. Znaczny stopień niepełnosprawności przyznano 43 osobom w tym 21 kobietom.

W porównaniu z rokiem 2007, w roku 2008 nastąpił wzrost liczby osób, które otrzymały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Bowiem w **2007** roku ogółem przyznano **116** osobom orzeczenia o stopniu niepełnosprawności tym 61 kobietom i 55 mężczyznom.

Liczba osób niepełnosprawnych według wieku w 2008 roku

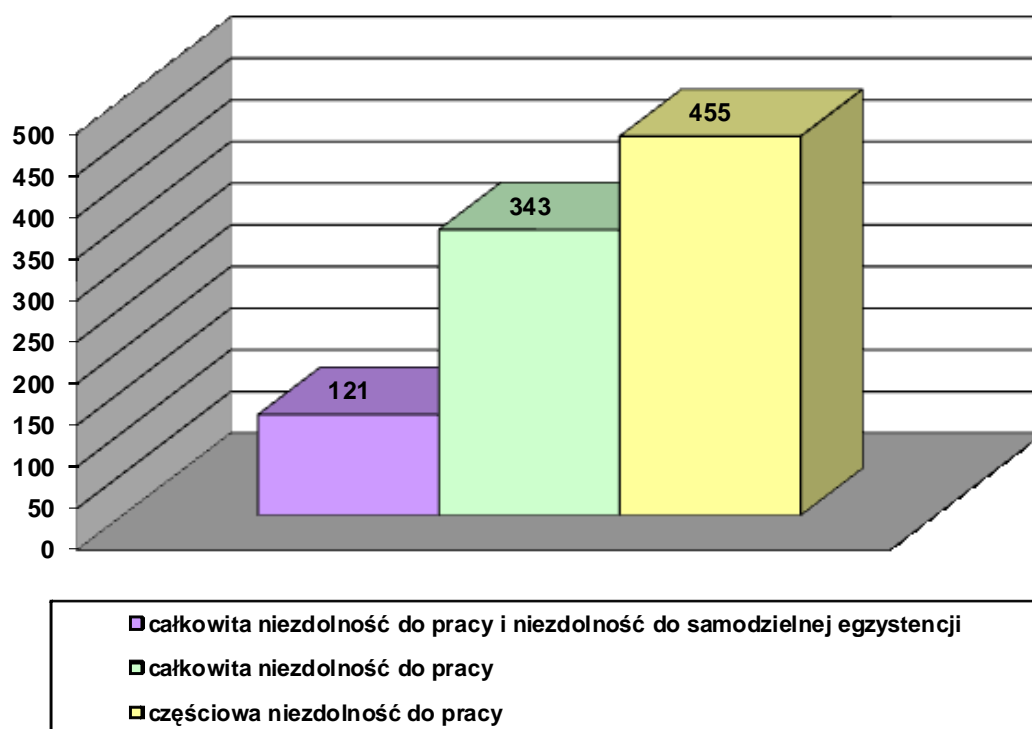

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Bielsku-Białej.

Wśród niepełnosprawnych osób z gminy Kozy najliczniejszą grupę stanowią osoby powyżej 41 roku życia – 126 osób, w tym 82 kobiety, co stanowi 77% ogółu niepełnosprawnych. 14 % to osoby w przedziale wieku od 26 do 40 lat, zaś najmniej liczną grupą są osoby w wieku do 25 roku życia (9 %).

Organem do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności, kwalifikującym do uzyskania uprawnień rentowych jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Liczba osób z orzeczeniem o niezdolności do pracy w 2009 roku - ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bielsku-Białej stan na 23.03.2009r.

Analizując powyższy wykres liczba osób, która jest częściowo niezdolna do pracy 455 osób w tym 197 kobiet stanowi najliczniejszą grupę wśród osób z orzeczeniem o niezdolności do pracy.

Ogółem liczba świadczeniobiorców z orzeczoną niezdolnością do pracy wynosi łącznie 919 osoby, w tym 436 kobiety. 343 osoby - w tym 159 kobiet, posiada orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy, natomiast 121 osób, w tym 80 kobiet, jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji, 455 osób w tym 197 kobiet posiada częściową niezdolność do pracy.

Zgodnie z informacją uzyskaną z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bielsku-Białej nie posiada on danych statystycznych za okres objęty bieżącą aktualizacją, stąd też dane obejmują rok 2009.

Na terenie gminy opieką nad niepełnosprawnymi dziećmi oraz osobami dorosłymi, jak w latach poprzednich zajmują się m.in. Stowarzyszenie „Arkada”, Związek Rencistów i Emerytów, szkoły oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W bieżącej aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kozy w części dotyczącej danych statystycznych problemów społecznych za lata 2007 i 2008, po raz pierwszy zamieszcza się informacje dotyczące korzystania przez osoby z naszej gminy z Podbeskidzkiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej mieszczącego się w Bielsku-Białej oraz kwestię osób starszych.

2.8 Interwencja Kryzysowa

Kryzys rozumiany jako przejściowy stan nierównowagi wewnętrznej, powoduje poczucie utraty możliwości radzenia sobie z zaistniałą trudną sytuacją, wywołany jest przez krytyczne wydarzenie, (wydarzenia) życiowe, wymaga istotnych zmian i rozstrzygnięć.

Szybka, specjalistyczna interwencja jaką oferuje czynny całodobowo Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej pozwala zapobiec poważnym konsekwencjom, zarówno w wymiarze indywidualnym jak i społecznym dla osób w kryzysie.

Ośrodek w **2007** roku objął swą pomocą łącznie **35** osób z terenu naszej gminy, w tym 26 kobiet i 9 mężczyzn, w tym 85% stanowiły osoby dorosłe do 60 roku życia.

W 2007 roku odnotowano **75** wizyt klientów. (tj. klientów korzystających z pomocy doraźnej). Do form udzielonej pomocy należy zaliczyć: porady, udzielanie informacji, terapie: indywidualna, małżeńska i rodzinna, mediacja małżeńska i rodzinna, porady prawne. 4 osobom udzielono schronienia w Hostelu.

Do najczęstszych przyczyn korzystania w 2007 roku z pomocy należały: problemy małżeńskie - 31 wskazań, problemy rodzinne – 21 wskazań, alkoholizm w rodzinie i środowisku lokalnym – 13 wskazań, problemy osobowościowe i nerwice – 11

wskazań, w dalszej kolejności przemoc – 9 wskazań, problemy socjalne i problemy wychowawcze – po 5 wskazań.

W **2008** roku nastąpił nieznaczny spadek ilości mieszkańców naszej gminy korzystających z Podbeskidzkiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Ogółem liczba ta wynosiła **29** osób w tym 15 kobiet i 14 mężczyzn, w tym 95% stanowiły osoby dorosłe do 60 roku życia. Przy czym ilość wizyt klientów ogółem wzrosła do **91**.

Udzielana pomoc obejmowała przede wszystkim porady, porady prawne, udzielanie informacji, terapię małżeńską i rodzinną oraz mediację, która odbyła się w dwóch przypadkach. 1 osobie udzielono schronienia w Hostelu.

Do najczęstszych przyczyn korzystania z pomocy w 2008 roku należały: problemy małżeńskie – 29 wskazań, problemy rodzinne – 19 wskazań, problemy wychowawcze – 12 wskazań, problemy osobowościowe i nerwice – 11 wskazań, 10 wskazań to przemoc seksualna, 4 wskazania obejmowała przemoc.

2.9 Osoby starsze

W 2007 roku na terenie Gminy Kozy 1618 osób osiągnęło wiek poprodukcyjny w tym 1093 kobiety i 525 mężczyzn, co stanowiło 14 % z ogółu 11 675 osób zamieszkujących gminę Kozy.

W 2008 roku – 1734 osób osiągnęło wiek poprodukcyjny w tym 1165 kobiet i 569 mężczyzn, co stanowiło 15 % z ogółu 11 844 osób zamieszkujących gminę Kozy.

1. Osoby starsze i inne osoby w stacjonarnych domach pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Do placówek pomocy społecznej zaliczyć należy głównie: domy dla przewlekle chorych somatycznie, domy dla osób starszych, zakłady dla osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi oraz zakłady dla osób umysłowo upośledzonych.

W 2007 roku w w/w placówkach przebywało **6** pensjonariuszy, skierowanych przez GOPS. Wysokość partycypowania przez naszą Gminę w kosztach pobytu w/w osób w domach pomocy społecznej to kwota **67 934 zł.**

W 2008 roku w stacjonarnych domach pomocy społecznej przebywało **7** osób, skierowanych przez GOPS. Wysokość partycypowania przez naszą Gminę w kosztach pobytu tych osób w domach pomocy społecznej to kwota **87 670 zł.**

2. Usługi opiekuńcze:

Osobie samotnej jak również osobie w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2007 oraz w 2008 roku zatrudniał dwie opiekunki środowiskowe świadczące usługi opiekuńcze oraz dodatkowo w okresach natężonego zapotrzebowania na tego rodzaju usługi – jedną osobę na umowę zlecenie.

GOPS w **2007** roku usługi opiekuńcze świadczył w **16** środowiskach, w **2008** roku pod opieką GOPS pozostawało **17** środowisk.

3. Inne rodzaje pomocy

Osobom w wieku starszym GOPS udziela ponadto pomocy pieniężnej i rzeczowej w zależności od ich sytuacji finansowej.

Podsumowanie

Przygotowany diagnoza jest dokumentem w którym, po raz trzeci podjęta została próba diagnozy sytuacji w Gminie Kozy pod kątem rozpoznawania problemów społecznych.

Diagnoza została opracowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach przy wykorzystaniu własnych materiałów sprawozdawczych i analiz oraz opracowań przygotowanych przez jednostki administracji publicznej: Urząd Gminy Kozy, Szkoły z terenu gminy Kozy, Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji w Kobiernicach, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Zakład Ubezpieczeń Społecznych O. w Bielsku-Białej, Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej, Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej.

Analizując wysokość nakładów przeznaczonych na pomoc społeczną, zauważyć, że nakłady finansowe przeznaczone na wspomaganie osób i rodzin w roku 2008 w porównaniu z rokiem 2007 nie znacznie zmalały.

Wielkość wydatków na udzielane wsparcie w powyższych latach wyniosła: w roku 2007 – ogółem **2 817 207** zł. W roku 2008 ogółem wielkość wydatków wynosiła: **2 584 891** zł.

Liczba osób objętych pomocą społeczną w roku 2008 w porównaniu z rokiem 2007 zmalała z **1031** osób do **1012** osób.

Zasadniczą przyczyną w z związku, z którą mieszkańcy w **2007** roku wnioskowali o pomoc z systemu pomocy społecznej było: ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i niepełnosprawność.

Z kolei w **2008r.** były to: niepełnosprawność, drugie miejsce – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, trzecia z kolei przyczyna udzielanego wsparcia to bezrobocie.

Na przestrzeni ostatnich lat - **niepełnosprawność** oraz **bezrobocie** zaliczyć należy do głównych przesłanek udzielania pomocy.

W gminie Kozy w roku 2007 z powodu niepełnosprawności z pomocy społecznej skorzystało ogółem **114** osób, w 2008 roku - **103** osoby.

Według danych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w B-B oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych O. w Bielsku-Białej, liczba osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności z terenu gminy Kozy wzrasta z roku na rok.

W ostatnich latach na rzecz mieszkańców gminy Kozy, Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji kilku programów zewnętrznych, takich jak: kontynuowany od 2006 roku Unijny Program pn. „ PEAD – żywność dla najuboższych”, kolejny rozpoczęty w 2008 roku to Projekt Systemowy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pt: „Aktywizacja Zawodowa i Społeczna w Gminie Kozy”, oraz Program Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn: „Uczeń na Wsi”.

Opisane wyżej problemy społeczne z jakimi boryka się Gmina Kozy nie są problemami jednostkowymi tylko naszej Gminy ale należą do kwestii społecznych dotyczących całego kraju.